

17. 07. 2024

Primorske novice

Stran/Termin: 1

Naslov: Intenzivna obnova prizadetih območij

Naklada: 21.000,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 167,55

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA

Gesla: MIREN KRAS, ARIANA SUHADOLNIK DURNIK, SKUPAJ ZA KRAS, JAVNI ZAVOD

MIREN-KOSTANJEVICA • Dve leti po požaru

Intenzivna obnova prizadetih območij

Veliko dela so med in po požaru imeli tudi pirotehniki.

• Ta teden minevata dve leti od katastrofalnega požara na goriškem Krasu. Obnova prizadetih območij intenzivno poteka, v obnovo gozdov so doslej vložili skoraj pol milijona evrov in po gozdili približno 45 hektarjev površin. Gasilci so dobili novo opremo, nabavljena so letala za gašenje, gasilska zveza je sprejela tudi nove ukrepe. Narava se obnavlja tudi sama, tako da uničene površine počasi zelenijo. V Zavodu za gozdove sicer pričakujejo, da se bo po naravni poti obnovilo približno 2000 hektarjev gozdov. V treh kraških občinah načrtujejo postavitev 16 novih hidrantov, uredili bodo nove protipožarne poti in nekaj izvenletalskih pristajališč. Vlada se je po požaru odločila za nakup štirih air tractorjev, ki so že v Sloveniji. Poleg tega so za Slovensko vojsko nabavili transportni letali spartan, za ka-

450.000

evrov je bilo v minulih dveh letih skupaj vloženo v obnovo gozdov, od tega približno

288.500

evrov iz državnega proračuna in gozdnega sklada

teri bodo predvidoma prihodnje leto pridobili tudi gasilni modul, primeren za gašenje večjih požarov. A najbolj pomembno je, da so ukrepi varstva pred požarom načrtovani in izvedeni tako, da čim bolj preprečijo nastanek požara in omejijo njegovo širjenje. → 3

MIREN-KOSTANJEVICA • Dve leti po katastrofalnem požaru na Krasu je obnova v polnem teku

Intenzivna obnova prizadetih območij

Ta teden minevata dve leti od katastrofalnega požara na goriškem Krasu. Obnova prizadetih območij intenzivno poteka, v obnovo gozdov so doslej vložili skoraj pol milijona evrov in pogozdili približno 45 hektarjev površin. Gasilci so dobili novo opremo, nabavljena so letala za gašenje, gasilska zveza je sprejela tudi nove ukrepe.

• Katastrofalni požar je izbruhnil 15. julija 2022 sredi vročinskega vala in v 17 dneh uničil 3700 hektarjev površin na goriškem Krasu, od tega 2900 hektarjev gozda. Vse od takrat poteka obnova prizadetih območij, tako da obiskovalci danes že lahko opazijo lepšo podobo pogorišč. Narava se obnavlja tudi sama, uničene površine počasi zelenijo.

Hidranti v najhuje prizadetih občinah

Med najhuje prizadetimi v požaru je bila občina Miren-Kostanjevica. Tam trenutno načrtujejo postavitev štirih novih hidratov, ki bodo stali na

območjih, kjer je v primeru požara mogoče postaviti heliodrome. Lokacije so izbrali v sodelovanju z gasilci, zavodom za gozdove in upravljalcem Kraškega vodovoda.

Hidrante bodo dobili tudi v bližnjih občinah. V občini Komen bodo tako postavili osem hidratov, poleg tega pa še dve izvenletališki pristajališči. Naredili bodo tudi več protipožarnih poti. Tudi v občini Renče-Vogrsko načrtujejo več protipožarnih poti, postavili pa bodo štiri hidrante.

Po besedah župana občine Miren-Kostanjevica **Mauricija Humarja**, naj bi hidrante postavili še letos, investicijo pa ocenjujejo na približno 80.000 evrov. Zavedajo se, da bodo posledice tako velikega požara sanirali več let. Vsega sicer ne bodo sanirali, nekaj bodo pustili naravi, da se obnovi sama, je dodal.

V občini Miren-Kostanjevica so delno sanirali prizadeto občinsko infrastrukturo. Med drugim so asfaltirali cesto med Kostanjevico na Krasu in Koriti na Krasu ter uredili cesto na Trstelj. Pri slednji so zaradi nestrinjanja članov tamkajšnje agrarne skupnosti opustili načrt za asfaltno prevleko in uredili

makadam. Za sanacijo obeh cest je občina namenila skoraj 260.000 evrov. Trenutno največjo pozornost po Humarjevih besedah posvečajo območjem ob prometnicah in nekategoriziranih poteh ter pohodnih in kolesarskih poteh in tamkajšnjim drevesom, ki bi lahko ogrozila mimoidoče.

Enega od glavnih izzivov v prihodnosti na Krasu vidijo v izboljšanju vodooskrbe. Nadejajo se, da bodo skozi projekt vodooskrbe Obale in Krasa za zmanjšanje vodnih izgub prišli

Požar je skupaj uničil približno 2900 hektarjev gozdnih površin. Lani so jih po podatkih zavoda za gozdove obnovili nekaj več kot 34 hektarjev, letos do aprila pa še 11 hektarjev. Pričakujejo, da se bo po naravni poti obnovilo približno 2000 hektarjev gozdov.

do novih povezovalnih vodovodov med kraji, ki bi v primeru požara služili za zagotavljanje ustrežnejših količin vode in pritiska. Drugi izziv so požarne preseke in gozdne ceste. Eno so minuli mesec že odprli, želijo pa si jih še več, je povedal Humar. Opozoril je na težavo zaradi lastništev, kjer se pogosto kaj zatakne.

Tudi z donacijami obnovili 45 hektarjev gozdov

Na Zavodu za gozdove Slovenije so obnovo poškodovanega gozda s sadnjo začeli že konec leta 2022. Skupaj je bilo uničenih približno 2900 hektarjev gozdnih površin; lani so jih po podatkih zavoda obnovili nekaj več kot 34 hektarjev, letos do aprila pa še 11 hektarjev. Največ obnovitvenih del so izvedli v občinskih in državnih gozdovih, manjši delež pa v zasebnih. Zato nameravajo letos obnovo s sadnjo usmeriti predvsem na površine v zasebni lasti. Pričakujejo sicer, da se bo po naravni poti obnovilo približno 2000 hektarjev gozdov.

Obnova napreduje po časovnici, so pojasnili na zavodu. Ukrepe so razdelili v tri prioritete glede na obseg poškodb, poudarjenost funkcij gozdov, gozdna rastišča in ogroženost gozda. Zaradi močne regeneracijske sposobnosti ter sposob-

nosti poganjanja iz panjev in korenin pričakujejo, da se bo večina površin z listavci obnovila po naravni poti. Obnova povsem pogorelih monokultur iglavcev pa bo otežena in dolgotrajnejša, zato je na teh površinah predvidena pretežna obnova s sadnjo oziroma setvijo. To bo potrebno na približno 900 hektarjih, od tega v prvi prioriteti ukrepov na približno 560 hektarjih. Doslej so izvedli 40 odstotkov ukrepov iz te prve prioritete, kar ocenjujejo kot zelo dober rezultat.

V obnovo gozdov je bilo v minulih dveh letih skupaj vloženi približno 450.000 evrov, od tega približno 288.500 evrov iz državnega proračuna in gozdnega sklada ter približno 110.000 evrov donacij. Po sklepu ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sicer za najbolj nujen obseg celovite sanacije, ne samo obnove gozdov, dolgoročno namenjenih 12 milijonov evrov. Letna razpoložljiva namenska finančna sredstva določajo na podlagi programa del in vlaganj v gozdove za tekoče leto in te trenutno zadostajo za potrebe sanacije gozdov na Krasu.

Na Krasu se nadejajo, da bodo skozi projekt vodooskrbe Obale in Krasa za zmanjšanje vodnih izgub prišli do novih povezovalnih vodovodov med kraji, ki bi v primeru požara služili za zagotavljanje ustrežnejših količin vode in pritiska.

Opustošena krajina ...

Za gašenje nova letala, oprema in ukrepi za delovanje gasilcev

V času, ko je na Krasu divjal ogenj, je bilo na požarišču težko čakati na pomoč letal za gašenje iz sosednjih držav. Od teh je bila Slovenija odvisna, ker svojih ni imela. Vlada se je zato po požaru odločila za ta namen zagotoviti več letal. Ta-

ko so kupili štiri air tractorje, ki so že v Sloveniji. Poleg tega so za Slovensko vojsko nabavili transportni letali spartan, za kateri bodo predvidoma prihodnje leto pridobili tudi gasilni modul, primeren za gašenje večjih požarov.

Kras lahko sicer po prepričanju Gasilske zveze Slovenije pred ponovnimi požari rešimo z dobro preventivo, kot ključno pa so izpostavili, da so ukrepi varstva pred požarom načrtovani in izvedeni tako, da čim bolj preprečijo nastanek požara, ob požaru pa omejijo njegovo širjenje.

Po oceni gasilske zveze so slovenski gasilci razmeroma dobro opremljeni, stalno pozornost pa posvečajo usposabljanju

vodij intervencij. Kot so še poudarili, je doktrina poveljnika **Zvonka Glažarja**, da je za boljše organiziranost in posredovanje treba dodatno usposabljanje tudi gasilske častnike oziroma dati velik poudarek izboljšanju vodstvene strukture. Spremembe v usposabljanjih že potekajo, so povedali.

Prav te dni v izobraževalnem centru v Sežani kot vsako leto potekajo tečaji gašenja požarov v naravnem okolju. Število teh tečajev so sicer povečali. V sklopu Gasilske zveze Slovenije prirejajo tudi redna izobraževanja za delo s helikopterji, za vodenje večjih intervencij, v pripravi pa sta tudi izobraževanje za delo z letali in nov tečaj za vodenje sektorjev.

Akcija Skupaj za Kras tudi z ugledno nagrado

Še vedno živi tudi akcija Skupaj za Kras, ki so jo zagnale občine Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Komen. Kot je povedala direktorica Javnega zavoda Miren Kras Ariana Durnik, so do zdaj zbrali več kot 320.000 evrov. Sredstva so namenili za obnovo pogorišča s sadikami, obenem pa vzpostavljajo nov turistični produkt Zeleno srce Krasa. Ta bo ponudil 100-kilometrsko pohodniško traso v šestih etapah, ki bo povezala štiri slovenske in tri italijanske občine.

V okviru akcije Skupaj za Kras so doslej izpeljali več kot 25 akcij pogozdovanja. Samo do konca leta 2023 so posadili več kot 30.000 sadik, pri čemer je sodelovalo približno 4000 prostovoljcev. Letos so se povezali z Zavodom za gozdove in poudarjajo strokovne akcije z namenom negovanja posajenih sadik, da bo izplen čim boljši.

Projekt so tudi v svetu prepoznali kot primer dobre prakse in odličnega sodelovanja med lokalno skupnostjo, gospodarstvom ter državnimi in izobraževalnimi ustanovami. Leta 2023 je na dogodku Green Destination Days v Berlinu prejel priznanje za tretjo najboljšo trajnostno prakso v svetovnem merilu. • **MA, STA**

FOTO: ARHIV PN

Gasilci so se izkazali kot požrtvovalni in učinkoviti.

FOTO: ARHIV PN

Na terenu so bile v kritičnih dneh vse razpoložljive moči ...